

formálního, nejsouce svojí podstatou ničím jiným než podle §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. nepřipustným brojením proti soudcovskému přesvědčení. Bylo ji proto zavrhnouti jednak jako bezpodstatnou, jednak jako po zákonu neprovedenou.

### Čís. 3264.

Hajný požívá ochrany § 68 tr. zák. i když mimo hranice svého dozorčího obvodu zadržuje a zjišťuje osoby, které přistihl s puškami, máje důvodně za to, že jsou totožnými s pytláky, jejichž stopy objevil a jejichž výstřely slyšel.

Skutková podstata zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. nepředpokládá ani způsobilost vyhrůžky, vzbuditi v tom, jemuž hrozeno, strach a nepokoj, ani, by tento účinek u ohroženého skutečně nastal; nezáleží ani na tom, zda ohrožená osoba chápe vyhrůžku jako vydírání, ani na tom, zda je vyhrůžka té síly, by bylo vynuceno jisté konání neb opomenutí.

Pojem vydírání jest již naplněn způsobilostí vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu a jejím účelem, vynutiti protiprávně nějaké konání, opomenutí nebo snášení.

(Rozh. ze dne 21. září 1928, Zm II 199/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 24. ledna 1928, pokud jím byl obžalovaný František F. uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a § 98 b), a pokud jím byli obžalovaní Josef S. a Jiří Sm. uznáni vinnými zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák.

### Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaných Josefa S-y a Jiřího Sm-y napadá v části, která byla odkázána do veřejného roku, výrok nalézacího soudu o zločinu § 81 tr. zák., uplatňujíc číselně důvody zmatečnosti podle bodů 5 a 9 písm. a) § 281 tr. ř. Zmatek čís. 5, který se vztahuje výhradně k výroku o skutečnostech a má ve výtce rozporu se spisy na zřeteli jediné pouhé reprodukce výsledků hlavního přelíčení, stížnost vůbec nedoličuje. Namítá sice neúplnost, nejasnost a vnitřní rozpor rozsudku, jakož i jeho rozpor se spisy, avšak netvrdí, tím méně dokazuje, že rozsudek opomíjí některý výsledek hlavního přelíčení, anebo že zůstává pochybnosti, zda vzal soud některou skutečnost za prokázanou čili nic, anebo zda zjišťuje některou skutečnost a opak její, a vytýká rozpor se spisy jediné právní úvaze, že stráží jest dovoleno při stíhání

zločince překročiti hranice jejího obvodu, a závěru, »že byl hajný Ch. přinucen postaviti se na určitou stranu mostu k vůli zadržení obžalovaných pytláků. Vpravdě doličuje stížnost touto částí svých vývodů jedinou námitku hmotněprávní, že hajný Ch. nebyl v době souzeného skutku ve výkonu služby, protože zadržoval obžalované podle rozsudečného zjištění mimo obvod jeho dozoru svěřený, aniž by je byl stíhal již z tohoto obvodu. Námitka jest pochybena. Nehledíc k předpisu, k němuž přihlížel již soud nalézací, že hajný jest oprávněn stíhati škůdce, kterého přistihl v obvodě svého dozoru a který se dal na útěk, přes hranici svého obvodu a za hranicí tou ho zatknouti (§ 4 zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák.), stanoví § 3 čís. 2 téhož zákona, že jest hajný k zatčení neznámé mu osoby oprávněn i, přistihne-li ji na cizím pozemku nebo na blízku věcí jemu k dohledu svěřených za takových okolností, které budí důvodné podezření, že na oněch věcech spáchala anebo spáchati chtěla čin trestný. Tomu, kdo byl přistižen při skutku samotném, mohou podle § 5 uv. zákona býti odňaty věci pocházející z trestného činu, jakož i věci, jimiž měl býti trestný čin spáchán; avšak i kromě případu, kde byl někdo přistižen při skutku samém, má hajný podle § 6 uv. zákona právo odejmouti takové věci osobám, které jsou zjevně podezřelé, že spáchaly trestný čin na věcech jeho dohledu svěřených. V souhlasu s těmito předpisy nařizuje zákon ze dne 26. července 1912, čís. 4 z. zák. pro Moravu z roku 1914, že přísežný honební personál na osobách, které přistihne s puškou mimo veřejné silnice a cesty, kterých se užívá všeobecně jako spojení mezi osadami a usedlostmi, může žádati, by ihned pušku vydaly, a přistižené osoby jsou povinny vydati pušku beze všeho zdráhání (§ 58); honebnímu personálu náleží podle § 100, by dohlížel nad ustanoveními zákona i oznámil okresní politické správě přestupky jím shledané. Povinnosti té může honební personál dostáti jediné tím způsobem, že osoby přistižené, byť mimo samý obvod dozoru, zadrží a osobnost jich zjistí. Z uvedených předpisů zákona plyne, že nezáleží na tom, že hajný Ch. nepřistihl obžalované přímo při pytláčení a nezadržel je v obvodu, pro který jest ustanoven a do přísahy vzat. Rozhodným jest a stačí, že je přistihl s puškami a zadržel na blízku ba bezprostředně u východu z obvodu, jeho dohledu svěřeného, máje důvodně za to, že jsou totožni s pytláky, jichž stopy byl objevil (a jejichž výstřely v obvodě podle své výpovědi i této noci slyšel). I za těchto okolností vykonával hajný Ch. zadržení obžalovaných a zjišťování jejich osob, třebaže se tak stalo mimo hranice jeho dozorčího obvodu, svou veřejnou službu jako zřízenec honební a nelze tomuto předpokladu rozsudku vytýkati právní mylnost (srovnej i rozh. čís. 1134, 2458 sb. n. s.).

Tuto část rozsudku napadá i stížnost Františka F-a důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a čís. 9 písm. a) tr. ř. Neprávem vytýká po stránce formální »nesoulad« rozsudečného výroku s rozhodovacími důvody. Tyto rozlišují, kolikrát kdo ze čtyř obžalovaných v tomto směru odsouzených na Ch-a vystřelil, a uvádějí — reprodukujíce příslušné doznání F-ovo, — že první ránu dal F., druhou S. Že rozsudečný výrok

slovy »vystřelivše na něho dvě rány« (nikoliv »po« dvou ranách) přičítá obě rány kterémukoliv ze čtyř obžalovaných, jest důsledkem předpokladu jejich spolupachatelství, který jest v rozhodovacích důvodech řádně opodstatněn a jehož správnost neběže stížnost v pochybnost. Při předpokladu spolupachatelství nebylo třeba zjišťovati, kdo tu kterou ránu dal, tím méně to rozlišovati ve výroku rozsudečném. Další hmotně-právní námitka, že hajný Ch. nepožíval v době souzeného skutku právní ochrany § 68, 81 tr. zák., jelikož nezadržel obžalované a tito se mu nezprotivili v lese jeho dozoru svěřeném, odkazuje se na to, co shora uvedeno k obdobné námitce stížnosti S-y a Sm-y. Stížnosti F-ově nelze přiznati důvodnost ani pokud napadá — poukazujíc i tu k bodům 5 a 9 písm. a) § 281 tr. ř. — další část rozsudku o zločinu vydírání podle § 98 písm. b) tr. zák. Skutková podstata vydírání nepředpokládá ani způsobilost vyhrůžky, vzbuditi v tom, jemuž hrozeno, strach a nepokoj, tím méně, by tento účinek u ohroženého skutečně nastal. Proto bylo zbytečno zjišťovati tento účinek aneb i jen onu způsobilost a nedostatek tohoto zjištění nečiní odsuzující výrok právně mylným. Jelikož ustanovení o zločinu vydírání čelí již proti pouhému pokusu dáti vůli ohrožené osoby směr jí nechtěný, nezáleží ani na tom, zda ohrožená osoba »chápe vyhrůžku jako vydírání po rozumu § 98 b) tr. zák.«, ani na tom, zda je vyhrůžka té síly, by bylo vynuceno jisté konání neb opomenutí, a rozsudek není právně mylným ani z důvodu, že zjištění tohoto rázu neučinil. Pojem vydírání jest naopak již naplněn způsobilostí vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu a účelem jejím, vynutiti protiprávně nějaké konání, opomenutí nebo snášení. Oběma znakům dostalo se v rozsudku řádného skutkového opodstatnění. Námitku stížnosti, že stěžovatel nejednal s úmyslem zlým a bezprávným, chtěje toliko ukrýti svůj čin (pytlačení), lze prostě odkázati na ustanovení § 86 tr. ř., podle něhož jest, kdokoliv se doví o trestném činu, který se stihá z úřední povinnosti, oprávněn, jej oznámiti, kteréžto právo jest přirozeně podmíněno předchozím zjištěním, že se trestný čin páchá, po případě, že již byl spáchán. Právní mylnost závěru o způsobilosti vyhrůžek vzbuditi důvodnou obavu stížnost vůbec nedokazuje, netvrdíc, že rozsudek neposuzuje vyhrůžky po stránce té ze všech, anebo že je posuzuje z jiných právních hledisek, než která jsou vytýčena v § 98 b) tr. zák. Naopak dokazuje nedostatek této způsobilosti jen rozebíráním skutkového děje a jeho složek vesměs i rozsudkem hodnocených, že bylo stříleno flobertkou do vzduchu ve vzdálenosti 230 kroků, že obžalovaný pak šel k H-ovi, mluvil s ním a nikterak mu (rozuměj skutkem) neublížil, jakož i opakováním námitky rozsudkem odmítnuté, že výrok, že hochovi, řekne-li to, »poláme haksnu«, byl učiněn toliko žertem. Vývody těmi však stížnost ani nepoukazuje k žádné z formálních vad v § 281 čís. 5 tr. ř. vypočtených, nýbrž brojí — dokazujíc v rozporu se zásadou volnosti úvah a přesvědčení nalézacích soudů věcnou nesprávnost dotčeného výroku — nepřipustně proti tomu, jak hodnotil nalézací soud v mezích § 258 tr. ř. a šetře předpisu § 270 čís. 5 tr. ř. průvodní materiál po stránce skutkové. Bylo proto zmatečnì stížnosti zavrhnouti.